ZARZĄDZENIE NR 662A/2022
BURMISTRZA MASZEWA
z dnia 14 listopada 2022 r.

zmieniające zarządzenie nr 401/2020 Burmistrza Maszewa z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Gminie Maszewo - Organie oraz jednostce budżetowej - Urzędzie Miejskim w Maszewie

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 poz. 217 z późn. zm.) oraz art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 poz. 1634 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), zarządzam, co następuje:

§ 1. W zarządzenie nr 401/2020 Burmistrza Maszewa z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Gminie Maszewo - Organie oraz jednostce budżetowej - Urzędzie Miejskim w Maszewie wprowadza się zmianę w załączniku nr 2 do Zasady (Polityki) rachunkowości w Gminie Maszewo - Organie oraz jednostce budżetowej - Urzędzie Miejskim w Maszewie polegającą na dodaniu kont 300- Rozliczenie zakupu, 330 – Towary, 730- Sprzedaż towarów i wartość ich zakupu.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania .

BURMISTRZ
mgr Paweł Piesio

ZAŁACZNIK NR 2 DO ZASAD (POLITYKI)
PROWADZENIA RACHUNKOWOŚCI W URZĘDZIE MIEJSKIM W MASZEWIE

ZAKŁADOWY PLAN KONT DLA JEDNOSTKI BUDŻETOWEJ URZĄD MIEJSKI W MASZEWIE

1. ZESPÓŁ 0 – MAJĄTEK TRWAŁY

011 – Środki trwałe
013 – Pozostałe środki trwałe
020 – Wartości niematerialne i prawne
071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych
080 – Środki trwałe w budowie (inwestycje)

2. ZESPÓŁ 1 – ŚRODKI PIENIĘŻNE I RACHUNKI BANKOWE

130 – Rachunek bieżący jednostki
135 – Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia
139 – Inne rachunki bankowe
140 – Krótkoterminowe aktywa finansowe
141 – Środki pieniężne w drodze

3. ZESPÓŁ 2 – ROZRACHUNKI I ROZLICZENIA

201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych
222 – Rozliczenie dochodów budżetowych
223 – Rozliczenie wydatków budżetowych
224 – Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich
225 – Rozrachunki z budżetami
226 – Długoterminowe należności budżetowe
229 – Pozostałe rozrachunki publiczno – prawne
231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami
240 – Pozostałe rozrachunki
245 – Wpływy do wyjaśnienia
290 – Odpisy aktualizujące należności

4. ZESPÓŁ 3- MATERIAŁY I TOWARY

300– Rozliczenie zakupu
310– Materiały
330– Materiały

5. ZESPÓŁ 4 – KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW I ICH ROZLICZENIE

400 – Amortyzacja
401 – Zużycie materiałów i energii
402 – Usługi obce
403 – Podatki i opłaty
404 – Wynagrodzenia
405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
409 – Pozostałe koszty rodzajowe
410 – Inne świadczenia finansowe z budżetu
411 – Pozostałe obciążenia
490 – Rozliczenie kosztów

5. ZESPÓŁ 6 – PRODUKTY

640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów

6. ZESPÓŁ 7 – PRZYCHODY, DOCHODY I KOSZTY

720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych
750 – Przychody finansowe
751 – Koszty finansowe
760 – Pozostałe przychody operacyjne
761 – Pozostałe koszty operacyjne

7. ZESPÓŁ 8 – FUNDUSZE, REZERWY I WYNIK FINANSOWY

800 – Fundusz jednostki
810 – Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
860 – Wynik finansowy

8. KONTA POZABILANSOWE

291 - Zobowiązania warunkowe
910 – Podatki i skutki
911 – Obce środki trwałe i pozostałe
976 – Wzajemne rozliczenia między jednostkami
980 – Plan finansowy wydatków budżetowych
981 – Plan finansowy niewygasających wydatków
990 – Rozrachunki z osobami trzecimi z tyt. Ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika
991 – Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przepisaniu na konta podatników.

999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat.

10. **USTALONE KONTA SYNTETYCZNE** są wprowadzane do urządzeń księgowych Urzędu w miarę potrzeb w momencie zaistnienia operacji księgowej wymagającej utworzenia danego konta.
11. **PLAN KONT DLA JEDNOSTKI** może być uzupełniany w miarę potrzeb o właściwe konta planu kont dla jednostek budżetowych.
12. **PIERWSZE TRZY znaki** są numerami konta syntetycznego z planu kont.
13. **KAŻDE KONTO KSIĘGI GŁÓWNEJ MOŻE POSIADAĆ KSIĘGĘ POMOCNICZĄ Z ROZSZERZENIEM LICZBOWYM, BĄDŹ LICZBOWO-LITEROWYM.**

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ I WYCENY MAJĄTKU TRWAŁEGO

1. Na kontach Zespołu 0 – Majątek trwały ewidencjonuje się:
   1) rzeczowe aktywa trwałe,
   2) wartości niematerialne i prawne,
   3) długoterminowe aktywa finansowe,
   4) umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
   5) inwestycje,
   6) odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe.
2. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:
   1) środki trwałe,
   2) inwestycje rozpoczęte.
3. Środki trwałe określa art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Zalicza się do nich w szczególności:
   1) nieruchomości,
   2) maszyny i urządzenia,
   3) środki transportu,
   4) inne przedmioty, kompletne i zdatne do użytku w momencie ich przyjęcia
   5) do użytkowania,
   6) ulepszenia w obcych środkach trwałych.
4. Środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.
5. Środki trwałe ujmuje się w ewidencji w wartości początkowej, to jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia (art. 28 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości). Cena nabycia obejmuje:
   1) cenę zakupu należną sprzedającemu (łącznie z podatkiem VAT, gdy jednostka nie jest płatnikiem tego podatku) pomniejszoną o rabaty, upusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski,
   2) cło i inne opłaty związane z nabyciem (np. notarialne),
   3) koszty przystosowania, montażu,
   4) odsetki za zwłokę i różnice kursowe,
   5) koszty nadzoru autorskiego, inwestorskiego i generalnego wykonawcy,
   6) inne koszty bezpośrednio związane z inwestycją.
6. Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu (przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji), wartość początkową tych środków powiększa się o sumę wydatków na ulepszenie bez względu na ich wartość.
7. Środki trwałe otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego podmiotu, przyjmuje się do ewidencji w wartości historycznej.
8. Środki trwałe nabyte w drodze spadku lub darowizny wycenia się w wartości rynkowej z dnia nabycia, chyba że umowa darowizny lub umowa o nieodpłatnym przekazaniu

określa tę wartość w niższej wysokości (art. 16g ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

9. Środki trwałe ujawnione w toku inwentaryzacji wycenia się w wartości wynikającej z posiadanych dokumentów lub w aktualnych cenach rynkowych, a gdy ich brak - na podstawie ekspertyzy uwzględniającej dotychczasowe zużycie.
10. Na koniec roku obrotowego lub na inny dzień bilansowy środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia uwzględniając aktualizację wyceny i pomniejszając je o dotychczasowe umorzenie.
11. Podstawą księgowania przychodu środków trwałych są dowody przyjęcia OT, PT - wystawione na podstawie poniższych dowodów księgowych:
    1) faktura lub rachunek,
    2) akt darowizny lub spadku,
    3) akt notarialny,
    4) zestawienie nadwyżek inwentaryzacyjnych.
12. Zmniejszenie stanu środków trwałych następuje pod datą likwidacji środka trwałego, ujawnienia niedoboru lub szkody, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania.
13. Likwidacja oznacza trwałe wycofanie środka trwałego z eksploatacji, spowodowane jego zniszczeniem, przestarzałością lub nieopłacalnością dalszego używania.
14. Podstawą likwidacji zużytych środków trwałych jest wniosek o postawienie środka trwałego w stan likwidacji zawierający co najmniej:
    1) datę,
    2) szczegółową specyfikację środków trwałych postawionych w stan likwidacji,
    3) przyczyny likwidacji (ocena techniczna),
    4) propozycje dotyczące sposobu przeprowadzenia likwidacji,
    5) propozycje zawierające sposoby zagospodarowania materiałów lub odpadów.
15. W przypadku częściowej likwidacji środka trwałego w protokole należy podać wartość początkową likwidowanej części na podstawie danych z ewidencji szczegółowej lub na podstawie komisyjnego szacunku.
16. Rozchód środków trwałych z tytułu sprzedaży księguje się pod datą wydania kupującemu.
17. Podstawą księgowania rozchodu środków trwałych są dowody likwidacji LT lub przekazania PT wystawione na podstawie poniższych dowodów:
    1) protokół z likwidacji,
    2) faktura sprzedaży i pokwitowanie odbioru kupującego,
    3) protokoły zdawczo-odbiorcze wraz z decyzją organu dotyczącą przekazania w trwały zarząd lub nieodpłatnego przekazania,
    4) protokoły szkód,
    5) akt darowizny,
    6) akt notarialny,
    7) protokół rozliczeń wyników inwentaryzacyjnych i dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych.

KONTO 011 – ŚRODKI TRWAŁE

1. **Konto 011** służy do ewidencji księgowej składników majątkowych zaliczanych do podstawowych środków trwałych, których wartość przekracza 10 000 złotych z uwzględnieniem § 2 pkt 19.
2. Środki trwałe finansuje się ze środków pieniężnych wydzielonych na ten cel w budżecie jednostki.
3. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się wszystkie zwiększenia z tytułu przychodów i podwyższenia wartości początkowej środków trwałych.

Tab1. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 011:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przyjęcie do eksploatacji środków trwałych uzyskanych w wyniku:	
1) zakupu środków trwałych niewymagających montażu,	080
2) nabycia gruntu,	071
3) zakończonej inwestycji własnej,	080
4) zakończonej inwestycji realizowanej przez inwestora zastępczego,	240
5) nieodpłatnego otrzymania z tytułu darowizny lub spadku,	
6) otrzymania od innej jednostki, na podstawie decyzji właściwego organu (w dotychczasowej wartości początkowej):	800
a) wartość dotychczasowego umorzenia,	
b) wartość nieumorzona,	071
7) ujawnienia nadwyżek	800
	240
Wartość zakończonych inwestycji w obcych środkach trwałych,	080
Zwiększenie wartości początkowej środka trwałego:	
1) o koszty inwestycji ulepszającej,	080
2) w wyniku urzędowej aktualizacji wyceny	800

Tab. 2. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 011:

Treść operacji	Konta przeciwswe
Wycofanie środków trwałych z eksploatacji z tytułu:	
1) postawienia w stan likwidacji na skutek zużycia lub zdarzenia losowego:	
a) wartość dotychczasowego umorzenia,	
b) wartość nieumorzona,	071
2) zwrotu dostawcy w okresie gwarancji	800
3) sprzedaży:	240
a) wartość dotychczasowego umorzenia,	
b) wartość nieumorzona.	071
	800
Zmniejszenie wartości początkowej środka trwałego na skutek częściowej likwidacji:	
1) dotychczasowe umorzenie,	071
2) wartość nieumorzona.	800

Nieodpłatne przekazanie środka trwałego (na podstawie decyzji właściwego organu i pokwitowania odbioru na dowodzie PT): 1) dotychczasowe umorzenie, 2) wartość nieumorzona.	 **071** **800**
Obniżenie wartości początkowej środka trwałego na skutek urzędowej aktualizacji wyceny	**800**
Rozchód niedoborów: 1) wartość netto (nieumorzona), 2) dotychczasowe umorzenie.	 **240** **071**

4. Do konta 011 prowadzi się w programie ŚRODKI TRWAŁE ewidencję szczegółową umożliwiającą:
   1) ustalenie wartości początkowej i jej zwiększenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
   2) ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych,
   3) ustalenie komórek organizacyjnych, w których znajdują się środki trwałe,
   4) obliczenie umorzenia środków trwałych.
5. Ewidencję szczegółową prowadzi się w oparciu o program ŚRODKI TRWAŁE według grup rodzajowych środków trwałych za pomocą:
   1) kartotek składników majątku,
   2) indywidualnych kart składników inwentarzowych,
   3) tabel amortyzacyjnych (umorzeniowych).
6. Konto 011 wykazuje saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej, skorygowanej o wyniki aktualizacji wyceny i przeprowadzone inwestycje prowadzące do zwiększenia wartości.

KONTO 013 – POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE

1. **Konto 013** służy do ewidencji pozostałych środków trwałych o wartości od 500 do 9 999,99 zł. amortyzowanych w 100 % poprzez jednorazowy odpis w koszty w pełnej wysokości.

Tab. 3. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 013

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przyjęcie pozostałych środków trwałych: 1) bezpośrednio z zakupu, 2) z inwestycji (pierwsze wyposażenie)	 **072** **080**
Ujawnione nadwyżki,	**240**
Otrzymane nieodpłatnie używane środki trwałe: 1) od własnych jednostek i zakładów budżetowych, 2) darowizny od innych osób.	 **072** **760**

' Tab. 4. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 013

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Rozchód pozostałych środków trwałych na skutek: 1) zużycia lub sprzedaży, 2) niedoborów i szkód, (równoległy zapis 072/240)	 **072** **240**
Nieodpłatne przekazanie.	**072**

2. Do konta 013 prowadzi się w programie WYPOSAŻENIE szczegółową ewidencję ilościowo-wartościową umożliwiającą:
   1) ustalenie wartości początkowej,
   2) ilości pozostałych środków trwałych oddanych do użytkowania poszczególnym komórkom organizacyjnym,
   3) podział zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych.
3. Konto 013 wykazuje saldo Wn, które oznacza wartość początkową pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu.

KONTO 020 – WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

1. **Konto 020** służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.
2. Wartości niematerialne i prawne są to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe i zrównane z nimi, nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby jednostki, a w szczególności:
   1) autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje i koncesje,
   2) prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
   3) know – how,
   4) nabyta wartość firmy,
   5) koszty zakończonych prac rozwojowych.
3. Wartości niematerialne i prawne ujmuje się w ewidencji w wartości początkowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Koszty wdrożenia, szkolenia lub instruktażu poniesione przed oddaniem danego programu (licencji) do użytkowania, które stanowią wydatki majątkowe zwiększają cenę nabycia danego programu.
4. Do konta 020 prowadzi się w programie ŚRODKI TRWAŁE i WYPOSAŻENIE szczegółową ewidencję poszczególnych składników wartości niematerialnych i prawnych według ich rodzaju oraz osób materialnie odpowiedzialnych. Ewidencja szczegółowa umożliwia prawidłowe obliczenie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych. ewidencja analityczna wartości niematerialnych i prawnych (konto 020) oraz dokonywanych od nich odpisów umorzeniowych uwzględnia podział na wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od kwoty 10.000,- zł (odpisy umorzeniowe dokonywane za okresy roczne) oraz poniżej tej kwoty (środki te mogą być umarzane jednorazowo poprzez odpisanie w koszty w miesiącu wydania ich do użytkowania). Mając na uwadze zasadę istotności jedynie wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej niż 500, - zł ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej, którą prowadzi się w module „Środki trwałe";

Tab. 5. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 020:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zakup wartości niematerialnych i prawnych,	201 240
Otrzymane nieodpłatnie wartości niematerialne i prawne otrzymane od własnych jednostek i zakładów budżetowych: 1) umarzane stopniowo: a) wartość dotychczasowego umorzenia, b) wartość nieumorzona, 2) umarzane jednorazowo: a) nowe, b) używane.	 071 800 760 072
Od innych jednostek i osób prawnych (dary).	760

Tab. 6. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 020:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Rozchód wartości niematerialnych i prawnych: 1) umarzanych stopniowo: a) wartość dotychczasowego umorzenia, b) wartość nieumorzona, 2) umarzanych jednorazowo.	 071 800 072

5. Konto 020 wykazuje saldo Wn, które oznacza wartość początkową będących na stanie wartości niematerialnych i prawnych.

KONTO 071 – UMORZENIE ŚRODKÓW TRWAŁYCH ORAZ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

1. **Konto 071** służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej z tytułu umorzenia środków trwałych i podstawowych wartości niematerialnych i prawnych. Umorzenie nalicza się stopniowo według stawek wynikających z przepisów podatkowych.Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400.
2. Na stronie Ma konta 071 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn - zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
3. Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się według zasad podanych w wyjaśnieniach do kont 011 i 020. Do kont: 011, 020 i 071 można prowadzić wspólną ewidencję szczegółową.
4. Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Tab. 7. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 071:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Dotychczasowe umorzenie środków trwałych wycofanych z eksploatacji: w wyniku: 1) postawienia w stan likwidacji na skutek zniszczenia i zużycia, rozchodowania wartościniematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo, 2) z tytułu sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania: a) środków trwałych, b) wartości niematerialnych i prawnych, 3) z tytułu rozchodowania niedoborów: a) środków trwałych, b) wartości niematerialnych i prawnych.	 **011** **020** **011** **020** **011** **020**
Urzędowe zmniejszenie wartości umorzenia wskutek aktualizacji wartości środków trwałych.	**800**

Tab. 8. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 071:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczane za okres umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo,	**400**
Umorzenie dotychczasowe podstawowych środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie od innej jednostki lub zakładu budżetowego: 1) środków trwałych, 2) wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo,	 **011** **020**
Urzędowe zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją początkowej wartości środków trwałych.	**800**

1. Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się według rodzaju środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w programie ŚRODKI TRWAŁE.
2. Umorzenia środków trwałych dokonuje się w okresach miesięcznych.
3. Umorzenia wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się raz w roku na dzień 31 grudnia.
4. Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

KONTO 072 – UMORZENIE POZOSTAŁYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH, WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH ORAZ ZBIORÓW BIBLIOTECZNYCH

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej z tytułu umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które umarza się jednorazowo.

Tab. 9. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 072:

Treść operacji	Konta przeciwstaw
Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych rozchodowanych, w związku z: 1) likwidacją, sprzedażą, 2) nieodpłatnym przekazaniem, 3) niedoborem lub szkodą,	**013, 020** **013, 020** **240**

Tab. 10. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 072:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Umorzenie naliczone od wydanych do użytkowania nowych pozostałych środków trwałych włączonych do ewidencji księgowej, zbiorów bibliotecznych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych,	**401, 402**
Umorzenie pozostałych środków trwałych otrzymanych jako pierwsze wyposażenie nowego obiektu sfinansowanych ze środków na inwestycje.	**800**
Umorzenie dotychczasowe pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych na podstawie decyzji od innej jednostki	**013, 020**

Konto 072 nie wymaga prowadzenia ewidencji analitycznej. Konto to posiada saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości początkowej pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

KONTO 080 – ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE

1. **Konto 080** służy do ewidencji księgowej kosztów inwestycji oraz do rozliczenia tych kosztów na uzyskane efekty.
2. Do środków trwałych w budowie (inwestycji) zalicza się koszty poniesione na:
   1) wytworzenie, nabycie i montaż własnych nowych środków trwałych,
   2) ulepszenie już istniejących, własnych środków trwałych,
   3) ulepszenie i dostosowanie do potrzeb Urzędu obcych środków trwałych,
   4) zakup gotowych środków trwałych.
3. Ulepszenie jest to przebudowa, rozbudowa, doposażenie w części składowe i peryferyjne, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja, które powodują, że wartość użytkową danego środka trwałego, po zakończeniu ulepszenia, przewyższa tę wartość posiadaną przyprzyjęciu do użytkowania, mierzoną np. okresem użytkowania, zdolnością wytwórczą, kosztami eksploatacji. przed ulepszeniem.
4. Do środków trwałych w budowie (inwestycji) zalicza się w szczególności koszty:
   1) zakupu gruntów (odrębny środek trwały),
   2) przygotowanie terenu pod budowę, w tym likwidacji nieruchomości (np. rozbiórki),
   3) dokumentacji projektowej inwestycji,
   4) badań geologicznych, geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych,
   5) robót budowlano – montażowych,
   6) sprzątania i porządkowania poprzedzających oddanie do użytku,
   7) zakupu maszyn, urządzeń i ich montaż,
   8) transportu, załadunku i wyładunku,
   9) przygotowania do eksploatacji nowo budowanych zakładów lub obiektów, poniesione przed przekazaniem ich do użytkowania (np. koszty szkolenia kadry),
   10) nabycie podstawowych wartości niematerialnych i prawnych,
   11) podatku VAT nie podlegającego odliczeniu,
   12) innych podatków i opłat związanych z okresem budowy lub montażu,
   13) nadzoru autorskiego, inwestorskiego i generalnego wykonawcy,
   14) ubezpieczeń majątkowych środków trwałych w budowie,
   15) założenie zieleni i stref ochronnych na okres wieloletni,
   16) inne związane bezpośrednio z inwestycją.

Tab. 11. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się wszystkie koszty poniesione w procesie inwestycyjnym między innymi wyszczególnione powyżej.

Treść operacji	konta przeciwstawne
Koszty zakupu poniesione w procesie inwestycyjnym	**201**
Nieodpłatne otrzymanie środków trwałych w budowie	**800**
Wynagrodzenie osób fizycznych zatrudnionych doraźnie do prac związanych z inwestycją.	**231**

Tab. 12. Na stronie Ma konta 080 ujmuje się w szczególności:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przyjęcie do użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych z inwestycji	**011, 013, 020**
Rozliczenie kosztów ulepszania własnych środków trwałych	**011**
Rozliczenie kosztów ulepszenia obcych obiektów	**011**
Nieodpłatne przekazanie środków trwałych w budowie	**800**
Niedobory i szkody w rzeczowych składnikach środków trwałych w budowie	**240**
Rozliczenie inwestycji bez efektów majątkowych	**800**

1. Saldo Wn konta 080 oznacza koszty środków trwałych w budowie.
2. Ewidencję szczegółową do konta 080 prowadzoną w zbiorze stanowiącym pomocniczą księgę rachunkową prowadzi się według poszczególnych zadań inwestycyjnych.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ I WYCENY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, KRÓTKOTERMINOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I KREDYTÓW BANKOWYCH

1. Ewidencja i wycena aktywów i pasywów w zespole 1 jest prowadzona w następujący sposób:
   1) krajowe środki pieniężne podlegają ewidencji i wycenie w wartości nominalnej;
   2) kredyty bankowe w kwotach wymagających zapłaty, tj. łącznie z odsetkami, nawet jeśli ich płatność na ten dzień jeszcze nie zapadła.
2. Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:
   1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
   2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań.
3. Dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych, natomiast ujemne różnice kursowe do kosztów finansowych.
4. Jeżeli memorandum finansowe dla projektów finansowanych ze środków pomocowych przewiduje inny kurs dla przeliczenia EURO na walutę polską, obowiązującym kursem w rozliczeniach z Unią Europejską jest kurs zawarty w memorandum finansowym.

KONTO 130 – RACHUNEK BIEŻĄCY JEDNOSTKI BUDŻETOWEJ

1. **Konto 130** służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów budżetowych objętych planem finansowym.
2. Konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W takim przypadku saldo konta 130 w zakresie zrealizowanych wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań budżetowych na stronę Ma konta 800, a w zakresie dochodów – na stronę Wn konta 800.
3. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny.
4. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej. Saldo konta 130 jest równe saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont:
   1) wydatków budżetowych; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca roku;
   2) dochodów budżetowych; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane do budżetu.
5. Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie:
   1) przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223;
   2) przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

Tab. 13. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 130:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Wpływ środków budżetowych - zasilenie	**223**
Wpływ dochodów zrealizowanych przez jednostkę budżetową,	**141, 221, 201**
Wpływy z tytułu oprocentowanych środków na rachunku bankowym,	**221**
Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności.	**201, 221, 240**

Tab. 14. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 130:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Pobranie gotówki do kasy	**141**
Przelew z tyt. Spłaty zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych	**201,225,229**
Przekazanie dotacji budżetowych	**224**
Odprowadzenie dochodów budżetowych	**222**
Przelew odpisów na ZFŚS	**240**

1. Ewidencja analityczna powinna być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz spełniać wymogi sprawozdawczości budżetowej i finansowej.
2. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków budżetowych na odpowiednim rachunku bankowym jednostki budżetowej.

KONTO 135 – RACHUNEK ŚRODKÓW FUNDUSZY SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA

1. **Konto 135** służy do ewidencji środków pieniężnych funduszy specjalnego przeznaczenia, a w szczególności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS) i innych funduszy, którymi dysponuje jednostka.
2. Na stronie Wn konta 135 księguje się wpływy środków na rachunki bankowe funduszy specjalnego przeznaczenia z różnych tytułów, natomiast na stronie Ma rozchody tych środków z tytułu finansowania działalności objętej poszczególnymi funduszami.
3. Do konta należy prowadzić ewidencję analityczną według poszczególnych funduszy, umożliwiającą ustalenie wysokości środków dla każdego z nich.

Tab. 15. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 135:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Wpłata równowartości odpisów na ZFŚS,	**851**
Otrzymane dotacje, darowizny pieniężne i dobrowolne	**851**
Wpłaty, Wpłaty odsetek nieprzypisanych,	**851**
Spłaty pożyczek ZFŚS	**240**

Tab. 16. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 135:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Podjęcie gotówki do kasy	**141**
Przelewy na pokrycie zobowiśań	**201, 231, 234, 240**
Wypłąty świadczeń z ZFŚS	**240**

Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym.

KONTO 139 – INNE RACHUNKI BANKOWE

1. **Konto 139** służy do ewidencji na wyodrębnionych rachunkach bankowych:
   1) otwartych akredytyw,
   2) czeków potwierdzonych,
   3) sum depozytowych,
   4) sum na zlecenie,
   5) Projekty unijne.
2. Na koncie 139 dokonuje się księgowań wyłącznie na podstawie dowodów bankowych.
3. Na stronie Wn konta 139 księguje się wpływy wydzielonych środków pieniężnych, a na stronie Ma konta – wypłaty wydzielonych środków pieniężnych.
4. Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

KONTO 140 – KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

1. **Konto 140** służy do ewidencji krótkoterminowych aktywów finansowych.
2. Na stronie Wn konta księguje się zwiększenie krótkoterminowych aktywów finansowych, a na stronie Ma – zmniejszenie.

KONTO 141 – ŚRODKI PIENIĘŻNE W DRODZE

1. **Konto 141** służy do ewidencji środków pieniężnych znajdujących się:
   1) między kasą jednostki, a rachunkami bankowymi lub odwrotnie,
   2) między rachunkami bankowymi jednostki.
2. Konto 141 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan sum pieniężnych w drodze.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ I WYCENY ROZRACHUNKÓW I ROZLICZEŃ

1. Konta rozrachunkowe służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz rozliczeń powstających ze wszystkich tytułów, niezależnie od rodzaju działalności, której dotyczą i źródeł, z których są finansowane.
2. Rozrachunki i rozliczenia ujmuje się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia, oddalenia w postępowaniu spornym lub egzekucyjnym, umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia względnie odpisania nieistotnych należności.
3. W ciągu roku obrotowego należności i zobowiązania wyrażone w złotych polskich wycenia się według wartości nominalnej z dnia ich powstania, to jest w kwocie brutto. Natomiast na dzień bilansowy należności i zobowiązania wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty (razem z naliczonymi odsetkami).
4. Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:
   1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
   2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień – w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań.
5. Konta rozrachunków są kontami aktywno – pasywnymi, stąd też ewidencja analityczna powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych rodzajów rozrachunków, roszczeń i rozliczeń oraz ustalenie wysokości należności i zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami.

KONTO 201 – ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI

Konto 201 służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, a także związanych z nimi należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek budżetowych, które ewidencjonowane są na koncie 221.

Tab. 15. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 201:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Należności z tytułu sprzedaży - na podstawie wystawionych faktur VAT i faktur korygujących VAT lub rachunków,	**720, 225**
Należne odsetki za zwłokę,	**750**
Wartość niedoborów i szkód w dostawach, za które odpowiada dostawca (np. uznane reklamacje),	**080, 401, 402, 409, 851, 225**
Zapłata zobowiązań i zaliczek na poczet dostaw i usług,	**130, 135, 139**
Zwrot poniesionych kosztów przez pracownika za zakupy	**201**

Tab. 15. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 201:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zobowiązania wobec dostawców z tytułu: 1) działalności eksploatacyjnej, 2) działalności ZFŚS,	**401, 402, 403, 409, 225, 851** **851**
Zobowiązania wobec dostawców z tytułu kar umownych i wymagalnych odsetek z: 1) działalności eksploatacyjnej: a) kary, b) odsetki za zwłokę w zapłacie, 2) działalności finansowanych z ZFŚS i funduszy celowych	 **761** **751** **851**

Konto 201 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności od dostawców, a saldo Ma stan zobowiązań wobec dostawców.

KONTO 221 – NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. **Konto 221** służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok, z wyjątkiem należności długoterminowych ujmowanych na koncie 226.
2. Na stronie Wn konta księguje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów oraz zmniejszenie przypisu dochodów o zwrot nadpłat z tytułu dochodów nienależnych.
3. Ewidencję szczegółową do konta 221 wyodrębniającą rozrachunki z poszczególnymi dłużnikami prowadzi się w zakresie podatków i innych należności Gminy.
4. Ewidencja syntetyczna do konta 221 prowadzona jest przez odpowiedzialnego pracownika.
5. Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, saldo Ma oznacza stan nadpłat dochodów budżetowych.

Tab. 16. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 221:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przypisane należności dotyczące dochodów budżetowych,	720
Sprzedane środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inwestycje,	760
Odsetki przypisane za zwłokę w zapłacie należności ujętych na tym koncie,	750
Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych (w wysokości raty należnej za dany rok),	226
Przypisanie do zwrotu w latach następnych dotacji uprzednio rozliczonej,	750
Przypisanie do zwrotu nierozliczonej dotacji,	224
Należności z tytułu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych.	240

Tab. 17. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 221:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych do: 1) banku,	130
Odpisy należności uprzednio przypisanych	720
Przeniesienie należności z tytułu dochodów budżetowych na należności długoterminowe.	226

KONTO 222 – ROZLICZENIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. **Konto 222** służy do ewidencji rozliczenia jednostki budżetowej z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych.
2. Na stronie Wn konta księguje się dochody budżetowe przelane na rachunek, w korespondencji z kontem 130. Na stronie Ma konta 222 księguje się roczne wykonanie dochodów na podstawie sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych, zrealizowanych w danym roku w korespondencji z kontem 800 Fundusz jednostki.
3. Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych lecz nie przelanych na rachunek bieżący budżetu gminy.

KONTO 223 – ROZLICZENIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. **Konto 223** służy do rozliczenia jednostki budżetowej ze środków budżetowych otrzymanych na sfinansowanie wydatków przewidzianych w jej planie finansowym.
2. Na stronie Wn konta 223 ujmuje się roczne wykonanie wydatków, na podstawie sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych zrealizowanych w danym roku w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki".
3. Na stronie Ma konta 223 księguje się okresowe wpływy środków budżetowych przelanych przez dysponenta wyższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych jednostki w korespondencji z kontem 130.
4. Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych przelanych przez dysponenta wyższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych, lecz nie wykorzystanych do końca roku.

KONTO 224 – ROZLICZENIE UDZIELONYCH DOTACJI BUDŻETOWYCH ORAZ PŁATNOŚCI Z BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

1. **Konto 224** służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych.
2. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, a na stronie Ma – wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810.
3. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewnić możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji, według kontrahentów oraz przeznaczenia.
4. Saldo Wn konta 224 oznacza wartość niewykorzystanych, nierozliczonych dotacji lub wartość dotacji należnych do zwrotu w roku, którym zostały przekazane.
5. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych są ujmowane na koncie 221.
6. Zwrot dotacji w roku jej przekazania ewidencjonuje się w korespondencji z kontem 130, jako zwrot wydatków.

KONTO 225 – ROZRACHUNKI Z BUDŻETAMI

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami z tytułu zobowiązań podatkowych.

Tab. 18. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 225:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Spłata zobowiązań wobec budżetu finansowanych ze środków: 1) budżetowych, 2) funduszy celowych, ZFŚS 3) Naliczenie wynagrodzenia za terminowe wpłaty podatku	**130** **135** **231**
VAT naliczony w fakturach i fakturach korygujących dostawców w części podlegającej odliczeniu VAT należnego	**201**

Tab. 19. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 225:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczony i potrącony na listach płac i umowach zlecenia podatek dochodowy od osób fizycznych	231
VAT należny od sprzedaży wynikający z wystawionych dla odbiorców faktur i faktur korygujących	201, 221
Zwrot bezpośredni podatku naliczonego	130

- Ewidencja do konta 225 powinna umożliwić ustalenie tytułów rozliczeń z budżetami.
- Konto 225 może wykazywać dwa salda oznaczające stan należności – Wn, lub stan zobowiązań – Ma.

KONTO 226 – DŁUGOTERMINOWE NALEŻNOŚCI BUDŻETOWE

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności i długoterminowych rozliczeń z budżetem.

Tab. 20. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 226:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przypisanie długoterminowych należności z tytułu przychodów przyszłych okresów płatnych w następnych latach,	840
Przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych (np. przesunięcie terminu płatności),	201, 221
Wpisane do hipoteki należności budżetu,	201, 221

Tab. 21. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 226:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok budżetowy.	221

- Ewidencja analityczna prowadzona jest w Referacie Finansów i Budżetu według dłużników, od których te należności przysługują.
- Ewidencja syntetyczna prowadzona jest w Referacie Finansów i Budżetu.
- Konto 226 wykazuje saldo Wn.

KONTO 229 – POZOSTAŁE ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 229 służy do ewidencji, innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, do których stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Tab. 22. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 229:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przelewy składek do ZUS	130
1.Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS, które jęto na listach wynagrodzeń 2. Naliczenie wynagrodzenia za wypłaty zasiłków przez płatnika	231 231
Naliczenie należności z tytułu inkasa składek	760

Tab. 23. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 229:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczone składki ZUs płacone przez pracodawcę od: 1) wynagrodzeń	405
Składki na ZUS potrącane z wynagrodzenia	231

- Do konta 229 należy prowadzić ewidencję analityczną zapewniającą możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań z tytułu rozrachunków z poszczególnymi instytucjami.
- Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań z tytułu rozrachunków publiczno-prawnych.

KONTO 231 – ROZRACHUNKI Z TYTUŁU WYNAGRODZEŃ

1. **Konto 231** służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami własnymi i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń.
2. Na koncie 231 księguje się wszelkie wynagrodzenia i zaliczane do nich świadczenia w naturze należne za dany okres sprawozdawczy oraz wypłaty z tych tytułów, bez względu na to, z jakich środków są finansowane.

Tab. 23. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 231

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczenie pieniężne wynagrodzeń na ROR-y	240
Potrącenia dokonane na liście płac z tytułu: 1) składki na dobrowolne ubezpieczenia grupowe, 2) podatku dochodowego od osób fizycznych, 3) składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, 4) pożyczki, alimenty i inne zobowiązania pracowników, 5) naliczenie wynagrodzenia za terminowe wpłaty podatku 6) naliczenie wynagrodzenia za wypłatę zasiłków z ZUS	 240 225 229 240, 234 760 760
Odpisy przedawnionych zobowiązań z tytułu wynagrodzeń dotyczączących: 1) działalności operacyjnej,	760

Obciążenia z tytułu nadpłaty wynagrodzeń: 1) działalności operacyjnej, 2) działalności funduszy celowych i ZFŚS	 404 851

Tab. 24. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 231:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczone wynagrodzenia brutto	080, 404, 851
1.Naliczone zasiłki pokrywane przez ZUS 2. Wynagrodzenie należne płatnikowi za wypłatę zasiłków 3. Wynagrodzenie za terminowe wpłaty podatku	229 229 225
Odpisanie należności przedawnionych	761

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma -stan zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

KONTO 234 – POZOSTAŁE ROZRACHUNKI Z PRACOWNIKAMI

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia.

Tab. 24. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 234:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Wypłaty sum do rozliczenia (zaliczki) wobec pracownika,	130, 135
Należności z tytułu: 1) delegacje 2) odpłatnych świadczeń działalności ZFŚS, 3) należności z tytułu podatku od świadczeń z ZFŚS 4) pożyczek z ZFŚS,	 130 240 225
Należności z tytułu niedoborów	240
Odpisanie zobowiązań przedawnionych	760, 851
Zasądzone należności dodatkowe: 1) koszty postępowania sądowego 2) odsetki	 760 750

Tab. 24. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 234:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty z tytułu używania samochodów prywatnych do celów służbowych	130
Wypłaty sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów,	130, 135
Należności od pracowników potrącone na liście wynagrodzeń,	231
Odpisanie należności umorzonych, przedawnionych lub o nieistotnej wartości,	761, 851
1. Skierowanie roszczeń do sądu. 2. Delegacje 3. Rozliczenie zaliczki udzielonej pracownikowi 4. Naliczenie świadczeń z ZFŚS	240 409 201 851

należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków.

- Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo - Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

KONTO 240 – POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i rozliczeń oraz zobowiązań nie objętych ewidencją na innych kontach rozrachunkowych. Zalicza się do nich w szczególności:

1) rozrachunki wewnątrzzakładowe,
2) zobowiązania za dostawy, usługi i roboty dotyczące inwestycji,
3) rozrachunki z tytułu sum depozytowych,
4) rozrachunki z tytułu potrąceń z list wynagrodzeń innych niż podatkowe i składki ZUS oraz potrąceń z tytułu udzielonych pracownikom pożyczek z ZFŚS,
5) rozrachunki z tytułu wynagrodzeń i zasiłków, przelew na konto,
6) rozrachunki z tytułu zaliczek na inwestycje wspólne prowadzone przez innychinwestorów lub inwestorów zastępczych,
7) rozrachunki z radnymi i sołtysami z tytułu diet,
8) roszczenia sporne,
9) rozrachunki z tytułu pożyczek krótkoterminowych,
10) należności z tytułu pożyczek udzielonych z funduszy celowych,
11) rozliczenia różnic kursowych walut obcych występujących na koniec roku obrotowego,
12) rozliczenia niedoborów i nadwyżek inwentaryzacyjnych oraz szkód,
13) rozrachunki z tytułu świadczeń z ZFŚS.

Tab. 25. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 240:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
1. Zapłata rozliczeń spornych z tytułu dostaw i usług,	**130, 135**
2. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń i zasiłków, przelew na Ror(w tym rozliczenia zwrotu kosztów poniesionych przez pracownika	**130**
3. Diety radnych i sołtysów	**130**
4. Rozrachunki z tytułu świadczeń z ZFŚS	**135**
Zwrot kaucji, wadiów i zabezpieczenia należytego wykonania umowy	**139**

Tab. 26. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 240:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Wpłaty należności,	**130**
Zobowiązania wynikające z faktur lub rachunków z tytułu dostaw, robót i usług dotyczących działalności inwestycyjnej,	**080**
Otrzymane kwoty kaucji, wadiów i zabezpieczenia należytego wykonania umowy	**139**
1. Zobowiązania z tytułu potrąceń na listach płac	**231**
2. Naliczenie pieniężne wypłaty wynagrodzeń na Ror-y	**231**
3. Pożyczki z ZFŚS	**135**
4. Naliczenie do wypłaty zasiłków z ZUS	**231**
5. Zwrot poniesionych kosztów przez pracownika w danym roku budżetowym	**201**
6. Wypłata świadczeń z ZFŚS	**135**
Składki na dobrowolne ubezpieczenie grupowe	**231**
Przeksięgowanie na roszczenia sporne z tytułu:	
1) dostaw i usług,	**201, 231**
2) należności od pracowników	**231, 234**
Ujawnione nadwyżki.	**011, 013**

rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

- Konto 240 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań

KONTO 245 – WPŁYWY DO WYJAŚNIENIA

1. **Konto 245** służy do ewidencji wpłaconych, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych.
2. Na stronie Wn konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty wyjaśnionych wpłat i ich zwroty.
3. Na stronie Ma konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty niewyjaśnionych wpłat.
4. Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan niewyjaśnionych wpłat.

KONTO 290 – ODPISY AKTUALIZUJĄCE NALEŻNOŚCI

1. **Konto 290** służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych.
2. Należności wątpliwe to takie, co do których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne, a w szczególności:
   1) należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nie objętych gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
   2) należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
   3) należności kwestionowanych przez dłużników oraz takich, z których zapłatą dłużnik zalega, a zgodnie z oceną sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem zależności,
   4) należności przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności.
3. Dokumenty stanowiące podstawę księgowania odpisu aktualizującego powinny szczegółowo określaćokoliczności uprawdopodobniające ich nieściągalność wraz z opisem czynności podjętych dla ściągnięcia należności.

Tab. 26. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 290:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zmniejszenie odpisu aktualizującego w wyniku zapłaty należności głównej i kosztów postępowania: 1) działalności eksploatacyjnej, 2) operacji finansowych, 3) funduszy celowych, 4) odsetek za zwłokę,	 761 750 851 751, 851
Zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem oraz z odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych	201, 234, 240,221

Tab. 26. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 290:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Odpisy aktualizujące należności wątpliwe	761, 751, 851
Zwiększenie odpisu aktualizującego o równowartość zwiększenia należności o wartość zasądzonych kosztów postępowania i odsetek.	761, 751, 851

Konto 290 może wykazywać saldo Ma oznaczające wartość odpisów aktualizujących należności.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ ZAPASÓW MATERIAŁÓW

1. Konta zespołu 3 służą do ewidencji księgowej zapasów materiałów które dotyczą:

   1) Rozliczenia zakupu materiałów, towarów i usług,
   2) Towary

KONTO 300 – ROZLICZENIE ZAKUPU

1. Konto 300 Rozliczenie zakupu służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów (artykułów spożywczych), robót i usług, a w szczególności do ustalenia wartości materiałów, towarów w drodze oraz wartości dostaw niefakturowanych.
2. Na stronie Wn tego konta ewidencjonuje się:

1) faktury dostawców krajowych i zagranicznych łącznie z naliczonym podatkiem od towarów i usług;
2) podatek VAT, podatek akcyzowy, cło pobierane przy imporcie.

3. Na stronie Ma ujmuje się:

1) wartość przyjętych dostaw i usług;
2) naliczony podatek VAT do rozliczenia z urzędem skarbowym bezpośrednio lub po spełnieniu określonych warunków;
3) naliczony podatek VAT niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu od podatku należnego dotyczący składników majątku obrotowego zwiększający ich wartość lub obciążający właściwe koszty albo rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne;
4) naliczony podatek VAT niepodlegający zwrotowi lub odliczeniu od podatku należnego dotyczący środków trwałych, inwestycji rozpoczętych oraz wartości niematerialnych i prawnych zwiększający ich wartość.

4. Konto 300 Rozliczenie zakupu może wykazywać dwa salda, saldo Wn, które oznacza stan dostaw w drodze (materiały i towary w drodze), saldo Ma, które oznacza stan dostaw lub usług niefakturowanych.

KONTO 330 – Towary

2. Konto 330 służy do ewidencji zapasów towarów.
3. Na stronie Wn konta 330 ujmuje się zwiększenie ilości i wartości stanu zapasów towarów.
4. Po stronie Ma konta 330 księguje się zmniejszenia ilości oraz wielkości zapasów towarów.
5. Konto 330 może wykazywać saldo Wn, które wyraża stan zapasów towarów, w cenach zakupu, nabycia lub w stałych cenach ewidencyjnych.
6. Do konta 330 należy prowadzić ewidencję szczegółową dostosowaną do potrzeb gospodarki materiałowej i obowiązującej sprawozdawczości, a jednocześnie umożliwiającą rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych za powierzone im towary.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ KOSZTÓW WEDŁUG RODZAJU I ICH ROZLICZANIE

1. Konta zespołu 4 służą do ewidencji księgowej kosztów w układzie rodzajowym. Są to wszelkie koszty proste poniesione w danym okresie sprawozdawczym, niezależnie od tego czy dotyczą kosztów bieżących, czy kosztów przyszłych okresów sprawozdawczych, które dotyczą:

   3) zużycia pozostałych środków trwałych,

5) kosztów usług obcych,
6) podatków i opłat, obejmujących podatki kosztowe oraz opłaty skarbowe, notarialne i administracyjne,
7) wynagrodzeń osobowych w wysokości brutto,
8) świadczeń na rzecz pracowników (składki ZUS, Fundusz Pracy, odpis na ZFŚS, świadczeń wynikających z przepisów bhp),
9) podróży służbowych krajowych i zagranicznych,
10) pozostałych kosztów.

2. Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

NAZWA KONTA KOSZTÓW RODZAJOWYCH	PARAGRAFY KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ WYDATKÓW
401 ZUŻYCIE MATERIAŁÓW I ENERGII	**421** Zakup materiałów i wyposażenia **422** Zakup artykułów spożywczych **424** Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek **426** Zakup energii
402 USŁUGI OBCE	**427** Zakup usług remontowych **430** Zakup usług pozostałych **436** Zakup usług telekomunikacyjnych **438** Zakup usług obejmujących tłumaczenia **439** Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii **440** Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe
403 PODATKI I OPŁATY	**443** Różne opłaty i składki (zwrot podatku akcyzowego dla rolników) **448** Podatek od nieruchomości **450** Podatek leśny **452** Opłaty na rzecz budżetów jst **453** Podatek od towarów i usług (VAT)
404 WYNAGRODZENIA	**304** Nagrody o charakterze szczególnym niezliczone do wynagrodzeń **401** Wynagrodzenia osobowe pracowników **404** Dodatkowe wynagrodzenie roczne **410** Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne **417** Wynagrodzenia bezosobowe
405 UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I INNE ŚWIADCZENIA NA RZECZ PRACOWNIKÓW	**302** Wydatki osobowe niezaliczne do wynagrodzeń **411** Składki na ubezpieczenia społeczne **412** Składki na Fundusz Pracy **414** Wpłaty na PFRON **428** Zakup usług zdrowotnych (badania okresowe pracowników) **444** Odpis na ZFŚS **470** Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej
409 POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE	**302** Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń **441** Podróże służbowe krajowe **442** Podróże służbowe zagraniczne **443** Różne opłaty i składki (ubezpieczenia, składki na rzecz stowarzyszeń)
410 INNE ŚWIADCZENIA FINANSOWANE Z BUDŻETU	**303** Różne wydatki na rzecz osób fizycznych **311** Świadczenia społeczne **324** Stypendia dla uczniów **325** Stypendia różne **326** Inne formy pomocy dla uczniów **413** Składki na ubezpieczenie zdrowotne (opłacone za podopiecznych) **429** Zakup świadczeń zdrowotnych dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego
411 POZOSTAŁE OBCIĄŻENIA	**285** Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych

KONTO 400 – AMORTYZACJA

1. **Konto 400** służy do ewidencji naliczonych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 oraz tych wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy amortyzacyjne są naliczane stopniowo według przyjętych stawek amortyzacyjnych.
2. Na stronie Wn konta 400 ujmuje się odpisy amortyzacyjne, a na stronie Ma – przeniesienie kosztów amortyzacji na wynik finansowy.

Tab. 27. Niektóre typowe zapisy na koncie Wn 400:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczona amortyzacja	071

Tab. 28. Niektóre typowe zapisy na koncie Ma 400:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zmniejszenie z tytułu korekty uprzednio naliczonych kosztów amortyzacji	071
Przeniesienie rocznej sumy kosztów amortyzacji na koniec roku obrotowego	860

KONTO 401 – ZUŻYCIE MATERIAŁÓW I ENERGII

Konto 401 służy do ewidencji kosztów: zużycia materiałów i wyposażenia oraz energii ponoszonych w podstawowej działalności operacyjnej, a także działalności pomocniczej i ogólnego zarządu jednostki.

Tab. 29. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 401:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Amortyzacja wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100 %,	072
Zużycie materiałów i energii według faktur do rozliczenia bezgotówkowego	201

Tab. 30. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 401:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zwroty poniesionych kosztów	201
Przeniesienie rocznej sumy kosztów zużycia	860

KONTO 402 – USŁUGI OBCE

Konto 402 służy do ewidencji kosztów usług obcych wykonywanych na rzecz działalności operacyjnej jednostki

Tab. 31. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 402:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Odebrane usługi według faktur lub rachunków wykonawców do zapłacenia	201

Tab. 32. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 402:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zwroty poniesionych kosztów,	201
Przeniesienie rocznej sumy kosztów z tytułu usług obcych.	860

KONTO 403 – PODATKI I OPŁATY

Konto 403 służy do ewidencji kosztów z tytułu podatków i opłat, w szczególności:

1) podatku akcyzowego,
2) podatku od nieruchomości, podatek VAT,
3) opłat o charakterze podatkowym,
4) opłat lokalnych, skarbowych, notarialnych, administracyjnych i sądowych.

Tab. 33. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 403:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Podatki i opłaty – zapłacone	130
Podatki i opłaty – naliczone	225

Tab. 34. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 403:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zmniejszenie naliczonych uprzednio podatków i opłat	225
Przeniesienie rocznej sumy kosztów z tytułu podatków i opłat na koniec roku obrotowego.	860

KONTO 404 – „WYNAGRODZENIA"

Konto 404 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń za pracę (pieniężnych i w naturze) dla pracowników i innych osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło.

Tab. 35. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 404

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczone wynagrodzenia	231

Tab. 36. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 404:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zmniejszenie z tytułu korekty błędu w naliczaniu wynagrodzeń	231
Przeniesienie rocznej sumy kosztów z tytułuwynagrodzeń na koniec roku obrotowego	860

KONTO 405 – UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I INNE ŚWIADCZENIA

Konto 405 służy do ewidencji kosztów działalności operacyjnej z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy zlecenie, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Tab. 37. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 405

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Naliczone składki na ubezpieczenia społeczne (płacone przez jednostkę) Fundusz Pracy oraz PFRON,	229
Wartość naliczonych odpisów na ZFŚS.	240

Tab. 38. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 405

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zmniejszenia kosztów uprzednio ujętych(np. z tytułu błędów w obliczeniach lub z tytułu zaliczenia ich do działalności finansowej z funduszy celowych),	229, 240, 851
Przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego.	860

KONTO 409 – POZOSTAŁE KOSZTY RODZAJOWE

Konto 409 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej, które nie są ujmowane na kontach 400-405.

Tab. 39. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 409

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zwroty kosztów z tytułu używania samochodów prywatnych do celów służbowych	234
1. Koszty podróży służbowych. 2. Diety radnych I sołtysów	201, 234 240

Tab. 40. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 409

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego	860

KONTO 410 – INNE ŚWIADCZENIA FINANSOWANE Z BUDŻETU

1. **Konto 410** służy do ewidencji specyficznych kosztów podstawowej działalności operacyjnej jednostek budżetowych. Na koncie 410 księguje się koszty świadczeń dla osób fizycznych innych niż pracownicy jednostki, finansowanych z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
2. Na stronie Wn konta 410 ujmuje się w szczególności:
   1) świadczenia społeczne wypłacane w formie pieniężnej i rzeczowej,
   2) diety i koszt przejazdu radnych oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem organów stanowiących jst,
   3) nagrody, stypendia i inne świadczenia przyznawane dla osób niebędących pracownikami jednostki budżetowej ponoszącej koszty.
3. Na stronie Ma konta 410 księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.
4. Saldo konta 410 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

KONTO 411 – POZOSTAŁE OBCIĄŻENIA

1. **Konto 411** służy do ewidencji specyficznych kosztów działalności niektórych państwowych jednostek budżetowych oraz urzędów jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku urzędów jst koszty księgowane na koncie nie dotyczą bezpośrednio działalności samego urzędu, lecz odnoszą się do jst jako całości. Na koncie tym księguje się koszty wynikające z realizacji specyficznych zobowiązań sektora finansów publicznych w stosunku do innych instytucji i organizacji. Na koncie nie księguje się świadczeń dla osób fizycznych finansowanych z budżetu.
2. Na stronie Wn konta 411 księguje się w szczególności:
   1) wpłaty gminy na rzecz izb rolniczych,
   2) wpłaty gminy na rzecz innych jst, związków gmin i związków powiatów,
   3) wpłaty jst do budżetu państwa,
   4) zwroty dotacji i subwencji otrzymanych w latach ubiegłych,
   5) kary i odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych, jako realizacja zobowiązań Skarbu Państwa.
3. Na stronie Ma konta 411 księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów.
4. Saldo konta 411 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto niewykazuje salda na koniec roku obrotowego.

KONTO 490 – ROZLICZENIE KOSZTÓW

1. **Konto 490** służy do ewidencji kosztów rozliczanych w czasie, które w okresie poniesienia ujęto na kontach kosztów rodzajowych, a ich wartość została odłożona do rozliczenia w późniejszym okresie, oraz do rozliczania tych kosztów w następnym okresie w korespondencji z kontem 640 (rozliczenia międzyokresowe kosztów).
2. Na koniec roku saldo konta 490 zastaje przeniesione na konto 860.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH KOSZTÓW

1. Konta zespołu 6 służą między innymi do ujęcia kosztów rozliczanych w innym czasie niż je poniesiono:
   1) poniesione koszty przyszłych okresów – rozliczenia międzyokresowe czynne,
   2) rozliczone w danym okresie rezerwy na koszty, które będą poniesione w przyszłych okresach – rozliczenia międzyokresowe bierne.
2. Przy ustalaniu tytułów rozliczeń międzyokresowych kosztów uwzględnia się zasadę istotności, dlatego też nie dokonuje się rozliczeń międzyokresowych kosztów, nieistotnych co do wielkości wyniku lub kosztów występujących z tego samego tytułu i przechodzących z roku na rok w zbliżonej wielkości.

KONTO 640 – ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW

1. **Konto 640** służy do rozliczeń międzyokresowych czynnych i biernych.
2. Na stronie Wn konta 640 ujmuje się koszty poniesione w danym okresie, a przewidziane do rozliczenia w przyszłych okresach.
3. Na stronie Ma ujmuje odpisanie kosztów rozliczanych w czasie.
4. Konto 640 koresponduje z kontem 490 „Rozliczenie kosztów". Konto 640 może wykazywać saldo Wn, które wyraża koszty przyszłych okresów.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ PRZYCHODÓW, DOCHODÓW I KOSZTÓW

1. Konta zespołu 7 przeznaczone są do ewidencji przychodów z tytułu:
   1) sprzedaży towarów lub materiałów,
   2) sprzedaży usług,
   3) podatków i opłat lokalnych,
   4) finansowych dochodów budżetowych,
   5) operacji finansowych,
   6) pozostałych przychodów.
2. Do kosztów związanych z osiągnięciem przychodów zalicza się:
   1) wartość w cenie zakupu sprzedanych towarów lub materiałów,
   2) kosztów operacji finansowych,
   3) pozostałych kosztów operacyjnych.

KONTO 720 – PRZYCHODY Z TYTUŁU DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. **Konto 720** służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Ma konta 720 ujmuje się przychody z tytułu dochodów budżetowych, a na stronie Wn ujmuje się odpisy z tytułu dochodów budżetowych.
2. Na koniec roku obrotowego saldo konta 720 przenosi się na stronę ma konta 860.

Tab. 41. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma kont 720

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przychody z tytułu sprzedaży (na podstawie wystawionych faktur VAT, rachunków)	**201,221**
Przychody z tytułu dochodów budżetowych przypisanych jako należności,	**221**
Przychody z tytułu podatków i opłat lokalnych	**221**

KONTO 730 – SPRZEDAŻ TOWARÓW I WARTOŚĆ ICH ZAKUPU

1. **Konto 730** służy do ewidencji sprzedaży towarów i wartości ich zakupu. Na stronie Wn ujmuje się wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu (nabycia), w korespondencji z kontem 330; za cenę zakupu (nabycia) uważa się również cenę ewidencyjną skorygowaną o odchylenia od tej ceny.Na stronie Ma konta 730 ujmuje się przychody ze sprzedaży towarów, w korespondencji z kontami przede wszystkim zespołu 1 i 2 oraz zespołu 0 i 8 bądź 4 i 5.
2. Na koniec roku obrotowego saldo konta 720 przenosi się na stronę ma konta 860. Konto na koniec roku nie wykazuje salda.

Tab. 41. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn kont 730

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przychody z tytułu sprzedaży (na podstawie wystawionych faktur VAT, rachunków)	**330**

KONTO 750 – PRZYCHODY FINANSOWE

1. **Konto 750** służy do ewidencji przychodów z tytułu operacji finansowych nie ujętych na koncie 720. Równowartość dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, które nie są ujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych ujmuje się na koncie 750 na koniec każdego miesiąca.
2. Na koniec roku saldo konta 750 przychody finansowe przenosi się na stronę Ma konta 860.

Tab. 42. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 750

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Dywidendy z tytułu posiadania udziałów i akcji w innych jednostkach	**221, 130**
Przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie należności	**221, 201**
Oprocentowanie własnych środków na rachunkach bankowych	**130, 139**
Dodatnie różnice kursowe	**201**

KONTO 751 –KOSZTY FINANSOWE

1. **Konto 751** służy do ewidencji kosztów finansowych.
2. Na koniec roku saldo konta 751 koszty finansowe przenosi się na stronę Wn konta 860.

Tab. 43. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 751

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Zapłacone odsetki od zobowiązań	**201**
Naliczone wymagalne odsetki od niezapłaconych w terminie zobowiązań	**201, 225, 229, 290**
Ujemne różnice kursowe	**201, 234**

KONTO 760 – POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

1. **Konto 760** służy do ewidencji pozostałych przychodów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, takich jak:
   1) przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji,
   2) otrzymane odszkodowania, kary i grzywny,
   3) darowizny i inne nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe,
   4) odpisane przedawnione zobowiązania,
   5) nadwyżki inwentaryzacyjne środków obrotowych.
2. Wszystkie przychody operacyjne księguje się po stronie Ma konta 760.
3. Na koniec roku obrotowego saldo konta 760 przenosi się na stronę Ma konta 860.

KONTO 761– POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

1. Konto 761 służy do ewidencji pozostałych kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością jednostki takich jak:
   1) wartość sprzedanych materiałów w cenie zakupu lub nabycia,
   2) koszty likwidacji środków trwałych,
   3) naliczone kary, grzywny i odszkodowania do zapłaty,
   4) wartość nieodpłatnie przekazanych środków obrotowych,
   5) odpisane przedawnione, umorzone lub nieściągalne należności,
   6) koszty postępowania spornego i egzekucyjnego.
2. Wszystkie pozostałe koszty księguje się po stronie Wn konta 761.
3. W końcu roku obrotowego saldo przychodów konta 761 przenosi się na stronę Ma konta 860.

ZASADY EWIDENCJI KSIĘGOWEJ FUNDUSZY, REZERW I WYNIKU FINANSOWEGO

1. Konta zespołu 8 służą do ewidencji:
   1) funduszu jednostki,
   2) dotacji budżetowych,
   3) rezerw i przychodów przyszłych okresów,
   4) funduszy specjalnych.
2. Kapitały, fundusze specjalne, rezerwy i przychody przyszłych okresów wykazuje się w księgach rachunkowych w wartości wynikającej z prawidłowo udokumentowanych operacji, w momencie ich tworzenia oraz zwiększeń i zmniejszeń ich wartości w ciągu roku obrotowego. Na dzień bilansowy ich wartości nie ulegają zmianie.

KONTO 800 – FUNDUSZ JEDNOSTKI

1. **Konto 800** służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i majątku obrotowego jednostki oraz zmian w tym majątku.
2. Na stronie Wn konta księguje się zmniejszenia funduszu, a na stronie Ma – zwiększeni

Tab. 44. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 800

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Ujemny wynik finansowy roku ubiegłego	**860**
Przeksięgowanie przekazanych dochodów budżetowych pod datą 31 XII	**222**
Przeksięgowanie przekazanych w danym roku dotacji budżetowych	**810**
Przeksięgowanie równowartości przekazanych w danym roku środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji	**810**

Tab. 45. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 800

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Dodatni wynik finansowy roku ubiegłego	**860**
Przeksięgowanie zrealizowanych wydatków budżetowych pod datą 31 XII	**223**
Otrzymane nieodpłatnie środki trwałe i środki obrotowe	**011, 080**
Zwiększenie wartości środków trwałych na skutek aktualizacji wyceny	**011**

- Do konta 800 należy prowadzić ewidencję analityczną, która umożliwi ustalenie przyczyn zwiększenia czy zmniejszenia funduszu.
- Konto 800 wykazuje saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki.

KONTO 810 – DOTACJE BUDŻETOWE, PŁATNOŚCI Z BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH ORAZ ŚRODKI Z BUDŻETU NA INWESTYCJE

1. **Konto 810** służy do ewidencji:
   1) dotacji przekazanych przez jednostkę budżetową w części uznanej za wykorzystaną ub rozliczoną,
   2) równowartość dokonanych wydatków inwestycyjnych w danym roku budżetowym.
2. Na stronie Wn konta 810 księguje się dotacje uznane za rozliczone przez jednostkę w korespondencji z kontem 224 -na podstawie otrzymanych przez Referat Finansów i Budżetu dokumentów rozliczenia dotacji zatwierdzonych pod względem merytorycznym i finansowym przez wydział merytoryczny udzielający dotacji.
3. Ewidencję dotacji budżetowych należy prowadzić według analityki do konta 810.
4. Na koniec roku saldo konta 810 przenosi się na konto 800 – „Fundusz jednostki".
5. Ewidencja szczegółowa umożliwia ustalenie stanu rozliczeń środków z uwzględnieniem przeznaczenia tych środków.

KONTO 840 – REZERWY I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW

1. **Konto 840** służy do ewidencji:
   1) rezerwy utworzonej przez jednostkę w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych na należności od dłużników,
   2) przychodów przyszłych okresów.
2. Ewidencja analityczna powinna zapewnić ustalenie stanu:
   1) rezerwy oraz przyczyny jej zwiększeń i zmniejszeń,
   2) przychodów przyszłych okresów z poszczególnych tytułów oraz przyczyny ich zwiększeń czy zmniejszeń.
3. Konto 840 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan rezerw i przychodów przyszłych okresów.

KONTO 851 – ZAKŁADOWY FUNDUSZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

1. Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń ZFŚS.
2. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzy się z:

1) odpisów obciążających koszty jednostki,
2) odsetek od środków ulokowanych na rachunkach bankowych,
3) odsetek od udzielonych pożyczek,
4) dobrowolnych wpłat, darowizn oraz zapisów osób fizycznych i prawnych,
5) opłat osób i jednostek korzystających z zakładowej działalności socjalnej,
6) przychodów z tytułu sprzedaży dzierżawy i likwidacji środków trwałych służących działalności socjalnej.

3. Zasady i warunki wykorzystania środków z ZFŚS określone są w odrębnym regulaminie.

Tab. 46. Niektóre typowe zapisy na stronie Wn konta 851:

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty związane z prowadzoną działalnością socjalną np: 1) dofinansowanie wypoczynku, 2) dofinansowanie kultury, 3) zapomogi losowe, 4) Pożyczki i inne świadczenia	234

Tab. 47. Niektóre typowe zapisy na stronie Ma konta 851

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Wpływ środków z tytułu odpisu na ZFŚS	135
Odsetki bankowe od środków na rachunku bankowym	135
Przypisane odsetki od pożyczek na cele mieszkaniowe	234

EwideEwidencja analityczna do konta 851 powinna umożliwić ustalenie:

- stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych według tytułów,
- wysokości poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Konto 851 wykazuje saldo Ma, które oznacza stan zakładowego funduszu socjalnego na koniec okresu.

KONTO 860 – WYNIK FINANSOWY

1. **Konto 860** służy do ustalenia na koniec roku obrotowego wyniku finansowego jednostki.
2. W końcu roku obrotowego na stronie Wn konta 860 księguje się:
   1) sumę poniesionych w roku kosztów rodzajowych ujętych na kontach 400-405 i 409,
   2) sumę kosztów operacji finansowych w korespondencji z kontem 751,
   3) sumę pozostałych kosztów operacyjnych w korespondencji z kontem 761,
   4) saldo debetowe rozliczenia kosztów ujętych na koncie 490.
3. Na stronie Ma konta 860 księguje się w końcu roku obrotowego:
   1) sumę przychodów z tytułu dochodów budżetowych w korespondencji z kontem 720,
   2) sumę przychodów finansowych w korespondencji z kontem 750,
   3) sumę pozostałych przychodów operacyjnych w korespondencji z kontem 760.
4. Saldo konta 860 wykazuje na koniec roku wynik finansowy dodatni lub ujemny. W roku następnym pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego salda konta 860 przeksięgowuje się na konto 800 – „Fundusz jednostki".

KONTA POZABILANSOWE

Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno-kontrolną.

Konto 291 „Zobowiązania warunkowe"

Konto 291 służy do ewidencji udzielonych poręczeń. Na stronie Ma tego konta ujmuje się wartość zawartych umów poręczeń, natomiast na stronie Wn ujmuje się wartość zakończonych poręczeń lub rozpoczęcie spłaty zobowiązań warunkowych.

Konto 910 „Podatki-skutki"

Konto 910 to konto techniczne, na którym księgowanie odbywa się automatycznie w momencie zaciągania not księgowych z podatków do księgowości. Na koncie tym ewidencjonuje się skutki decyzji dotyczące: obniżenia górnych stawek, umorzeń, udzielonych ulg, odroczeń lub rozłożeń na raty

Konto 911- „Obce środki trwałe i pozostałe"

Konto 911 służy do ewidencji majątku obcego na terenie Gminy Goleniów. Na stronie Wn tego konta ujmuje się wartość majątku obcego. Szczegółowa analityka prowadzona jest do jednostek.

KONTO 976 – WZAJEMNE ROZLICZENIA MIĘDZY JEDNOSTKAMI

1. **Konto 976** służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
2. Na koniec roku obrotowego na stronie Wn konta 976 ujmuje się między innymi koszty będące następstwem wzajemnych świadczeń pomiędzy jednostkami objętymi łącznym sprawozdaniem finansowym, saldo należności od jednostek objętych łącznym sprawozdaniem finansowym, niezapłaconych na koniec roku, zmniejszenia funduszu dotyczące wartości środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie do innych jednostek objętych łącznym sprawozdaniem finansowym.
3. Na koniec roku obrotowego na stronie Ma konta 976 ujmuje się między innymi przychody będące następstwem wzajemnych świadczeń pomiędzy jednostkami objętymi łącznym sprawozdaniem finansowym, saldo zobowiązań od jednostek objętych łącznym sprawozdaniem finansowym, niezapłaconych na koniec roku, zwiększenia funduszu dotyczące wartości środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie od innych jednostek objętych łącznym sprawozdaniem finansowym.
4. Saldo konta 976 po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przenosi się na stronę przeciwną tego konta.
5. Na stronie Ma konta ujmuje się wartość środków trwałych w trwałym zarządzie zwróconych, zlikwidowanych, itp.

KONTO 980– PLAN FINANSOWY WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.
2. Na stronie Wn tego konta ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany.
3. Na stronie Ma konta 980 ujmuje się:
1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetu,
2) wartość planu niewygasających wydatków budżetu do realizacji w roku następnym,
3) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.
4. Ewidencja szczegółowa do konta 980 jest prowadzona w szczegółowości planu finansowego wydatków budżetowych.

Konto 980 nie wykazuje na koniec roku salda.

KONTO 981– PLAN FINANSOWY NIEWYGASAJĄCYCH WYDATKÓW

1. Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.
2. Na stronie Wn tego konta ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych.
3. Na stronie Ma konta 981 ujmuje się:
1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych,
2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.
4. Ewidencję szczegółową do konta 981 prowadzi się w szczegółowości planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych.

Konto 981 nie wykazuje salda na koniec roku.

KONTO 990- „ROZRACHUNKI Z OSOBAMI TRZECIMI Z TYTUŁU ICH ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE PODATNIKA"

1. Pozabilansowe konto 990 – Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika służy do ewidencji kwot należnych od osób trzecich i realizacji tych zobowiązań. Księgowań dokonuje się, nie stosując zasady dwustronnego zapisu.
2. Jeżeli orzeczono o odpowiedzialności solidarnej dwóch lub więcej osób trzecich, dla każdej z tych osób otwiera się osobne pozabilansowe konto szczegółowe do bilansowego konta szczegółowego tego samego podatnika, na każdym koncie osoby trzeciej, przypisując kwotę lub kwoty wynikające z decyzji orzekającej odpowiedzialność osób trzecich.
3. Wpisów do księgowości budżetowej dokonuje się na podstawie zestawień kwartalnych z księgowości podatkowej.
4. Stan zobowiązań i ich realizacji określa się na podstawie zapisów na bilansowym koncie szczegółowym podatnika w księgowości podatkowej, dla którego orzeczono odpowiedzialność osoby trzeciej lub osób trzecich.
5. Gdy na bilansowym koncie podatnika kwota zobowiązań, podlegających zapłacie przez osobę lub osoby trzecie, zostanie zrównoważona sumą wpłat tych osób, wtedy zobowiązanie wygasa. Tym samym wygasają również zobowiązania osoby lub osób trzecich z tego tytułu. Jeżeli, w przypadku kilku osób trzecich, po wygaśnięciu zobowiązania, na pozabilansowym koncie osoby trzeciej część przypisanej jej kwoty należności pozostanie niezrównoważona wpłatami tej osoby, wtedy ta część kwoty podlega odpisaniu. Odpisania dokonuje się na podstawie dokumentu wewnętrznego.

KONTO 991- „ROZRACHUNKI Z INKASENTAMI Z TYTUŁU POBIERANYCH PRZEZ NICH PODATKÓW PODLEGAJĄCYCH PRZEPISANIU NA KONTACH PODATNIKÓW

1.Na pozabilansowym koncie 991 – Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników ewidencjonuje się kwoty należne do pobrania i pobrane przez inkasentów:

1) na stronie Wn konta 991 księguje się:
   a) przypisy w wysokości należności do pobrania,
   b) odsetki za zwłokę i inne należności uboczne w kwocie wpłaconej;
2. na stronie Ma konta 991 księguje się:
   a) wpłaty kwot pobranych, dokonane na rachunek bieżący urzędu,
   b) wpłaty kwot pobranych, dokonane do kasy urzędu,
   c) odpisy kwot należności przypisanych inkasentowi do pobrania, ale niepobranych.
2. Na koncie 991 księgowań dokonuje się, nie stosując zasady dwustronnego zapisu.

KONTO 998 – ZAANGAŻOWANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH ROKU BIEŻĄCEGO

1. **Konto 998** służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych, ujętych w planie finansowym danego roku jednostki budżetowej Urząd Miejski w Maszewie, czyli kwot wynikających z podpisanych przez dysponenta budżetu umów, decyzji i innych postanowień angażujących środki przewidziane planem finansowym wydatków.
2. Na stronie Wn konta 998 ujmuje się:
   1) równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym,
   2) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki następnego roku.
3. Na stronie Ma konta 998 ujmuje się:
   1) zaangażowanie wydatków planu finansowego roku bieżącego,
   2) korekty powodujące zmniejszenie zaangażowania na skutek zmiany wartości podpisanych umów.

5. Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda, natomiast w trakcie roku saldo Ma konta wykazuje wartość zaangażowania wykazywanego w sprawozdaniu RB-28S w kolumnie „Zaangażowanie".

KONTO 999 – ZAANGAŻOWANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH PRZYSZŁYCH LAT

1. **Konto 999** służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat.
2. Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość wydatków budżetowych zaangażowanych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki – dekret 999/998.
3. Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wartość zaangażowanych wydatków lat przyszłych ustalone na początek roku oraz zaangażowanie lat przyszłych pojawiające się w trakcie roku budżetowego.
4. Po obu stronach konta należy ujmować powstałe korekty wartości zaangażowania.
5. Do konta 999 prowadzi się ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej.
6. Konto wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza zaangażowanie wydatków budżetowych lat następnych.

ZASTOSOWANE AUTOMATYZACJE PRZY KSIĘGOWANIU W URZĘDZIE MIEJSKIM W MASZEWIE

1. Księgowanie na koncie pozabilansowym 980 „Plany finansowe wydatków budżetowych" strona Wn, odbywa się poprzez zaciągnięcie noty księgowej z planu z programu „Budżet". Nota ta wchodzi w poszczególne miesiące do rejestru B1 plan budżetowy z rozbiciem na „URM"- Uchwała Rady Miejskiej, „ZBM"- Zarządzenia Burmistrza.
2. Księgowanie na koncie pozabilansowym 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego" strona Ma odbywa się poprzez zaciągnięcie noty księgowej zaangażowanie z programu „Dysponent". Nota ta wchodzi w poszczególne miesiące do rejestru B2 zaangażowanie z umów z rozbiciem na: „DOT"-dotacje, „IN"-inne(np.: delegacje), „UMO"- umowy, „ZAL"-zaliczki.
3. W ramach przeksięgowań wewnętrznych dotyczących prawidłowego ewidencjonowania kont pozabilansowych 980(strona Ma),998(strona Wn) tworzony jest rejestr „PKM"- przeksięgowania miesięczne, gdzie na bieżąco księgowane są zrealizowane wydatki.
4. Rozksięgowanie dotyczące wynagrodzeń odbywa się poprzez zaciągnięcie noty księgowej z programu „Płace" do programu „Finanse i księgowość". Nota księgowana jest automatycznie w rejestrze „PLA" w odpowiednim miesiącu z pełną szczegółowością.
5. Księgowanie środków trwałych oraz ich umorzenia i amortyzacja w programie Finanse i księgowość odbywa się poprzez zaciągnięcie noty z programu „Środki trwałe" do rejestru „ST".
6. Księgowanie dochodów Urzędu Miejskiego w Maszewie odbywa się między innymi poprzez zaciągniecie not księgowych do programu „Finanse i księgowość" z poszczególnych modułów ewidencji księgowej podatków i opłat.